

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce **Ing. J. Z.**, bytem D. 102, S., zastoupeného JUDr. Jiřím Horákem, advokátem se sídlem Lešetín IV/708, Zlín, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29.10.2015, č.j. KUZL-42412/2015, sp.zn. KUSP-42412/2015/DOP/Ti,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou adresovanou zdejšímu soudu domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29.10.2015, č.j. KUZL-42412/2015, sp.zn. KUSP-

42412/2015/DOP/Ti, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu v Uherském Hradišti ze dne 12.6.2015, č.j. MUUH-OD/43428/2014/PrchJ Spis/19515/2014.

I. Podstata věci

Městský úřad v Uherském Hradišti (dále jen „prvostupňový orgán“) vydal dne 12.6.2015 rozhodnutí o uložení pokuty za spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), dále jen „zákon o silničním provozu“, kterého se žalobce dopustil tím, že jako provozovatel osobního motorového vozidla RZ ... v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby nezjištěný řidič, který řídil dne 8.11.2014 v 13:15 hodin u obce Uherské Hradiště, místní část Vésky na křižovatce silnic I/50 a III/05014, výše specifikované vozidlo, dodržel povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť naměřená rychlost uvedeného vozidla byla 87 km/h (po odečtení tolerance měřicího zařízení 84 km/h), přestože byla místní úpravou povolena maximální rychlost 70 km/h. Za výše uvedené jednání byla žalobci uložena pokuta 1500 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl.

II. Shrnutí argumentace žalobce

Žalobce namítá, že prvostupňovému orgánu sdělil jméno a adresu řidiče, který vozidlo v rozhodnou dobu řídil, a navrhl i svědka, který to mohl potvrdit. Žalobce se tak domnívá, že splnil povinnost stanovenou v § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu. Prvostupňový orgán však svědka nevyslechl.

V podané replice žalobce reagoval na vyjádření žalovaného a blíže rozvinul svoji žalobní argumentaci.

Žalobce na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem a z výše uvedených důvodů se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Shrnutí argumentace žalovaného

Žalovaný je přesvědčen, že žaloba není důvodná, a navrhuje její zamítnutí. Taktéž žalovaný na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Soud rozhodoval bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s.

Žalobce namítá, že žalovaný nemohl zahájit řízení o správním deliktu z důvodu nenaplnění předpokladů uvedených v § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť žalobce sdělil jméno řidiče (údajného přestupce).

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že žalobce skutečně na výzvu k zaplacení pokuty 500 Kč, event. ke sdělení totožnosti řidiče (ze dne 7.1.2015) uvedl, že v rozhodnou dobu vozidlo řídil S. Z., nar. ..., bytem U., 1111 V., V. 3. Prvostupňový orgán následně předvolal žalobcem označeného řidiče k podání vysvětlení. Předvolaný řidič se však nedostavil, přestože mu bylo předvolání na Ukrajinu doručeno. Prvostupňový orgán poté věc odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“). Při ústním jednání konaném dne 25.5.2016 žalobce zopakoval, že předmětného dne půjčil vozidlo kamarádovi jeho syna S. Z., který je jednatelem Wellostav Company, s.r.o. se sídlem v Praze. Žalobce dále uvedl, že kontakt na něho nemá, ale možná ho má jeho syn J. Z., který jel údajně v rozhodnou dobu s tímto řidičem a který může žalobcovo tvrzení potvrdit.

Podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Podle § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu jsou provozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěřil vozidlo, s výjimkou, kdy provozovatelem vozidla je zpravodajská služba, povinni na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu.

Samotné tvrzení provozovatele vozidla v rámci podání vysvětlení spočívající v označení osoby, která v předmětné době vozidlo údajně řídila, bez dalšího neodůvodňuje zahájení přestupkového řízení proti takto určené osobě, nýbrž může pouze odůvodňovat předvolání údajného řidiče k podání vysvětlení. K tomu, aby mohla být určitá osoba považována za podezřelou ze spáchání přestupku, musí přistoupit další okolnosti, z nichž by bylo lze dovodit podezření, že tato osoba skutečně měla v rozhodnou dobu automobil v užívání a přestupek s ním spáchala.

Takovou okolností v daném případě není žalobcem navržený výslech svědka (jeho syna). Předně žalobce legendu, kterak se ukrajinský občan dostal k řízení jeho automobilu, uvedl až při ústním jednání, přestože by se nabízelo, aby tak učinil ihned k výzvě prvostupňového orgánu ze dne 7.1.2015. Navíc ani při ústním jednání (kdy žalobce již věděl, že ukrajinský řidič na předvolání k podání vysvětlení nereagoval) žalobce nevyvinul žádnou snahu pomoci tohoto údajného řidiče vyhledat či kontaktovat. Toliko uvedl, že kontakt na něho nemá, ale že ho možná má jeho syn. Soud je přitom toho názoru, že pokud by žalobce skutečně půjčil osobní automobil synovi kamarádovi, který by s ním spáchal přestupek a za tento přestupek odmítal nést odpovědnost, jistě by po synovi kontakt na tohoto kamaráda vyžadoval, případně by aktivně vystupoval ve snaze kontaktní informace získat.

Soud má přitom rovněž za to, že bylo-li by pravdou, že v rozhodnou dobu řídil žalobcovo vozidlo kamarád jeho syna (zřejmě velmi dobrý kamarád jeho syna, neboť jinak by mu žalobce jistě nepůjčoval automobil Volvo V50), kontaktoval by žalobcův syn tohoto kamaráda ihned poté, co byla žalobci výzva k zaplacení částky 500 Kč doručena. Kamarád žalobcova syna, který s automobilem přestupek spáchal, by při racionálním předpokládání zdejšího soudu tuto částku prostřednictvím žalobce uhradil, neboť se jedná o trest zanedbatelný v porovnání s hrozící pokutou za přestupek, která může být navíc spojena se „ztrátou bodů“.

Zdejší soud tedy žalobci nevěří a označení ukrajinského řidiče vnímá jako účelový postup. Za této situace nebylo třeba vyslýchat žalobcova syna, jehož výpověď (a věrohodnost) by navíc mohla být ovlivněna rodinným vztahem k žalobci a rozumně předpokládanou snahou žalobci pomoci.

Prvostupňový orgán tedy nepochybil, pokud v daném případě věc údajného přestupku odložil a žalobce potrestal jako provozovatele vozidla.

Ostatně jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46, www.nssoud.cz (na který odkazuje žalovaný), „šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, č.j. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt“.

Tak tomu bylo i v daném případě, kdy žalobce označil jako řidiče osobu z Ukrajiny, která se k podání vysvětlení nedostavila, přestože byla řádně vyzvána. Žalobce navíc neprojevil žádnou snahu tuto osobu pomoci dohledat a prvostupňový orgán tak neměl reálnou příležitost zjistit přestupce. Jak je výše uvedeno, zdejší soud je toho názoru, že se jednalo o postup účelový, kterým se žalobce hodlal vyhnout potrestání za správní delikt provozovatele vozidla. Prvostupňový orgán tedy nepochybil, pokud přestupkové řízení s takto označeným řidičem nezačal. Je přitom nerozhodné, že údajnému řidiči bylo předvolání doručeno. Podstatné je, že se k podání vysvětlení nedostavil a že neexistovaly žádné další okolnosti, z nichž by bylo lze dovodit podezření, že tato osoba skutečně měla v rozhodnou dobu automobil v užívání a přestupek s ním spáchala.

Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, totiž nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu

blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona o přestupcích), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6. 9. 2011, <http://www.psp.cz>). Nejvyšší správní soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, čj. 3 As 7/2014 – 21: *„Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou“*.

V. Závěr

Soud tak neshledal žalobu důvodnou. Nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou další vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Vzhledem k tomu soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

VI. Náklady řízení

Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 4. října 2017

Za správnost vyhotovení:
R. L.

David Raus, v.r.
předseda senátu